

<https://vseosvita.ua/library/trening-igrovi-formi-roboti-ak-zasib-formuvanna-komunikativnoi-kompetentnosti-molodsogo-skolara-169496.html>

(Дата звернення: 01.05.2022).

5. Тренінг розвитку комунікативних і лідерських якостей підлітків «Я лідер». *На Урок*: веб-сайт. URL: <https://naurok.com.ua/trening-rozvitku-komunikativnih-i-liderskih-yakostey-pidlitkiv-ya---lider-179109.html> (Дата звернення: 28.04.2022.).

Валентина Буряк

ОСОБЛИВОСТІ ЕТІОЛОГІЇ РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Розлади аутистичного спектру проявляються в дитячому віці і характеризуються глибокими порушеннями в розвитку, що викликані істотними обмеженнями соціальної взаємодії, комунікації та поведінки.

Великий інтерес до цієї проблеми в останні роки пояснюється зростаючою частотою даного порушення. На жаль, зростання числа аутистичних розладів спостерігається у всьому світі. За даними, опублікованими в грудні 2020 року американськими центрами з контролю і профілактиці захворювань, кожна 110 дитина (зокрема, кожен 70-й хлопчик) Америки страждає розладом аутистичного спектру, в той час як 20 років тому статистика становила 1 випадок на 500 дітей. Приблизно така ж картина спостерігається і в іншій країні.

Основна ознака аутизму – неконтактність дитини – проявляється зазвичай рано, вже на першому році життя, але особливо чітко – у віці 2–3 років, в період першого вікового кризового періоду. Більшість аутичних дітей на активну комунікативну ініціативу дорослого, особливо незнайомого, реагують униканням, ховаються, відвертаються або замирюють очі, закривають обличчя або вуха долонями – запускається звична для кожної дитини протестна реакція аж до сильного збудження та істерики. Однак така дитина здатна досить пильно спостерігати за тим, що відбувається навколо неї, тому, що це дає їй відчуття контролю [1, с. 15].

Діти з аутизмом часто не зацікавлені в увазі дорослих та можуть не реагувати на заклик батьків, але не завжди це означає відмову дитини відповідати чи виконувати якусь дію. Дитина може бути чутлива до певних звуків, гучної промови або інших стимулів. А деколи ті ж самі збудники не привертають її увагу, що пов'язано з особливостями роботи нервової системи дітей з порушеннями РАС.

На сьогоднішній день загальноновизнаної концепції етіології РАС у світі не існує. Мають місце різні гіпотези етіології РАС, як соціальні,

психологічні, так і біологічні та навіть екологічні. Слід мати на увазі, що чинні гіпотези не виключають одна одну і швидше описують порушення в різних системах. Крім того, причина РАС можуть полягати в одночасному впливі різних етіологічних чинників, наприклад генетичної схильності в поєднанні з дією будь-якого вірусу або мікроорганізму на певній стадії внутрішньоутробного розвитку [2, с. 37].

Патогенез аутистичних розладів не відомий. До групи біологічних теорій входять генетична концепція, теорії порушення розвитку головного мозку, пов'язані з дією перинатальних, а також нейрохімічних та імунних факторів [2, с. 38].

Генетичні гіпотези. РАС вважаються одними з найбільш генетично обумовлених захворювань серед нейропсихіатричних розладів. Сімейні дослідження показали, що ризик повторення РАС в 20 разів вищий, ніж у загальній популяції. Дослідження близнюків підтвердили, що сімейне накопичення аутистичних рис є наслідком високої успадкованості. Різні генетичні гіпотези розглядають РАС як результат структурних змін геному на різних рівнях: нуклеотидні заміни в генах, зміна числа копій генів, зміна кількості хромосом в окремих клітках.

Дізнейроонтогенетичні (гіпотези, що ґрунтуються на порушеннях розвитку нервової системи) розглядають аутизм як захворювання, обумовлене дефектами розвитку мозку на ранніх онтогенетичних етапах. Так за допомогою комп'ютерно-томографічних, магніторезонансних, гістологічних та нейрохімічних досліджень виявлено аномалії головного мозку у хворих РАС. Однак, аутистичні розлади не можуть пов'язуватися з ураженням якого-небудь конкретного відділу мозку. Дізнейроонтогенез супроводжується появою поширених дифузних змін в мозку, наслідком яких є порушення міжнейрональних контактів, комісуральних і асоціативних зв'язків, що, ймовірно, вносить певний внесок у генез аутистичних синдромів.

Імунна гіпотеза. Активація набутого імунітету (високий рівень аутоантитіл до нейроантігенів) при важкому порушенні розвитку нервової системи, ураженні психічної діяльності при атиповому дитячому психозі.

Опіїдна гіпотеза. З відкриттям опіїдних пептидів харчового походження – казоморфінів (продуктів гідролізу казеїну молока), гліадо- і глютенорморфінів (продуктів гідролізу білків злакових культур), виникла нова опіїдна гіпотеза – «екзорфінова гіпотеза аутизму». Відповідно до цієї гіпотези патогенез аутизму розглядається у зв'язку з порушенням проникності кишкового бар'єра, а також зниженням активності ферментів, що розщеплюють білки і пептиди. Наслідком цього є підвищений зміст пептидів в крові дитини – казо-, гліадо- і глютенорморфінов. Утворені екзорфіни проникають в мозок, де впливають на опіїдну і пов'язані з нею інші нейрохімічні системи, приводячи до розвитку симптоматику захворювань аутистичного спектру [3, с. 48].

Загалом, якщо комбінувати соціальну й організаційну підтримку та інструкції з передумовами та особливостями комунікації, то можна значно поліпшити соціальну комунікацію і спілкування серед дітей з розладами аутистичного спектру.

Список використаних джерел

1. Багрій Я. Т. Дитячий аутизм: монографія. К., 2009. 200 с.
2. Грабовська С. Л., Островська К. О. *Генералізація соціальних умінь у осіб з порушеннями аутистичного спектру. Соціальна адаптація дорослих осіб з порушенням розвитку: Матеріали науково-практ. конф. з міжнародною участю (31 серпня – 1 вересня 2012 р.).* Львів, 2012. С. 36–40.
3. Ігнатєва О. *Формування комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектру в умовах інклюзивного навчання. Соціальне партнерство в інклюзивній освіті: акмеологічні засади, сучасні реалії: збірник наук. праць за матеріал. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ізмаїл: 15 квітня 2019 р.).* Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. С. 47–51.

Віталія Вадюн

ВИКОРИСТАННЯ ІГОР НА УКРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ігри є одним з найважливіших компонентів у навчанні англійської мови учнів молодшого шкільного віку. Вони включають заходи, які мають цілі та правила, водночас веселі та допомагають учням краще запам'ятати матеріал, який подає учитель.

Існувала помилкова думка, що будь-яке навчання має носити серйозний характер. Насправді використання ігор є важливим інструментом, який дозволяє вчителям мови додавати кольори до своїх уроків. Вони особливо цінні для учнів початкової школи, як джерело пізнання, яке допомагає їм сприймати звуки та ритми, розуміти іноземну мову.

Ель-Шамі [1] визначає гру як «змагальна діяльність, яка виконується за правилами в певному контексті, де гравці стикаються з завданням досягти мети та перемогти».

Мовні ігри включають багато факторів, таких як правила, змагання, розслаблення та навчання. Правила мають бути чіткими, нечисленними та добре поясненими, щоб не виникало труднощів. Вони розроблені на різних рівнях, а також на теми, які відповідають різним рівням учнів.

Використання ігор у процесі навчання і вивчення мови не обмежене жодним мовним рівнем; це допомагає всім учням відчувати себе комфортно та впевнено в опануванні нової мови.